

وزارت بهداشت و درمان
شیرصدوقی

معاونت غذا و دارو

مرکز اطلاع رسانی دارو و سموم
تلفن: ۰۹۶۴۶ و ۰۲۵۱-۷۲۶ ۷۳۳۱
آدرس سایت: www.ssu.ac.ir/yazdfdo

هشدار درباره مصرف بی رویه آنتی بیوتیک ها

بدن انسان ممکن است در طول زندگی دچار بیماریهای عفونی شود. عوامل بیماریزای عفونی شامل باکتری ها، قارچ ها، ویروس ها و انگل ها می باشند. این عوامل انواع و گونه های مختلفی دارند که هر کدام می تواند یک یا چند عضو بدن را درگیر نماید و برای درمان هریک از این بیماریها باید داروی مخصوصی که بر آن گونه بیماریزا مؤثر باشد به کار رود یعنی برای بیماریهای قارچی داروی ضد قارچ، بیماریهای ویروسی داروی ضد ویروس و برای باکتری ها آنتی بیوتیک به کار می رود.

۳) اغلب علائم سرماخوردگی و گلودرد ناشی از عفونت های ویروسی است که آنتی بیوتیک در درمان آن بی تاثیر است و معمولاً علائم پس از ۳ تا ۵ روز خود به خود بهبود می یابد. بنابراین اگر پزشک تجویز آنتی بیوتیک را برای درمان شما لازم ندانست، توصیه او را بپذیرید. اگر علائم شما بعد از یک هفته از بین نرفت، مجدداً نزد او رفته و برای حل مشکل با او مشورت کنید.

- شاید بعضی از عزیزان نگران انواع خاصی از سرماخوردگی ها هستند که می توانند نهایتاً در صورت درمان نشدن به بیماری تب روماتیسمی منجر شود. خبر خوش برای شما این است که در بیشتر موارد می توان میان این نوع سرماخوردگی با سایر انواع تفاوت گذاشت و نباید نگران چنین امری بود، در غیر این صورت مصرف گسترده و بی رویه آنتی بیوتیک ها در کشور موجب ایجاد گونه های مقاوم و خطرناک از میکروب ها می شود که چه بسا درمانی برای آنها موجود نباشد.

- پس بهتر است تصمیم گیری برای مصرف کردن یا نکردن این داروها را بر عهده پزشک معالج خود بگذارید تا از ایجاد خطر ذکر شده در آینده جلوگیری شود. به خاطر داشته باشید که در غیر این صورت ممکن است خود شما در آینده قربانی گونه های میکروبی مقاوم به درمان شوید. - تشخیص درست و به موقع برای استفاده از آنتی بیوتیک ها یکی از هنرهای پزشکان است تا بیمار با مصرف کمترین تعداد آنتی بیوتیک، بهبود کامل بیابد.

- باکتری هایی که در روده بزرگ ساکنند، می توانند باعث جذب انواعی از ویتامین ها شوند. بنابراین کشته شدن آنها باعث کمبود ویتامین و مشکلات بعدی می شود که به خصوص در کودکان در حال رشد اهمیت زیادی دارد. - مصرف آنتی بیوتیک باعث می شود باکتری های معمول ناحیه واژن خانم ها از بین برود و زمینه رشد انواع دیگر باکتری ها یا حتی قارچ ها فراهم شود.

سه توصیه طلایی

۱) هیچ گاه خودسرانه و بدون تجویز پزشک آنتی بیوتیک مصرف نکنید. ممکن است علائم بیماری ها مشابه باشند اما درمان آنها متفاوت است و تشخیص این امر مسئولیتی بر عهده پزشک است؛ نه شما.

۲) دوره درمان با آنتی بیوتیک را کامل کنید حتی اگر علائم بیماری شما از بین رفته باشد. درمان غیرمسئولانه و خودسرانه می تواند بدون ریشه کن کردن عفونت باعث پیدایش عفونتی جدی تر و خطرناکتر گردد.

- مصرف بی رویه آنتی بیوتیک، ممکن است منجر به آسم شود.

- زمانی بیماری های عفونی قاتل مهم انسان ها بود، اما با کشف آنتی بیوتیک ها و رواج مصرف آنها، امروزه با خطر دیگری مواجهیم و آن شیوع آلرژی های گوناگون مثل آسم است.

- توجه احتمالی این نتایج این است که مصرف زیاد آنتی بیوتیک ها باعث از بین رفتن باکتری هایی می شوند که ساکن بی ضرر قسمت های مختلف بدن به شمار می روند. باکتری هایی که نه تنها باعث بروز هیچ بیماری ای نمی شوند، بلکه با تحریک جزئی و مداوم دستگاه ایمنی، باعث تکامل بهتر آن و قوی شدنش می شوند.

کشته شدن این باکتری ها در اثر مصرف نامناسب آنتی بیوتیک می تواند زمینه را برای بروز این حساسیت ها آماده کند.

مرکز اطلاع رسانی دارو و سموم
تلفن: ۰۹۶۴۶ و ۰۲۵۱-۷۲۶ ۶۶۴۴
آدرس سایت: www.ssu.ac.ir/yazdfdo

مصرف بعضی آنتی بیوتیک ها می تواند باعث التهاب دستگاه گوارش فوقانی مانند معده، اثنی عشر و خصوصاً مری شود.

- مصرف بی رویه آنتی بیوتیک ها می تواند، باعث ایجاد مقاومت در باکتری های بیماریزا شود و در نتیجه جهت درمان نیاز به داروهای جدیدتر داشته و یا گاهی به دلیل عدم پاسخ به دارو و در دسترس نبودن داروهای خوراکی می بایست بیمار در بیمارستان جهت درمان بستری شود.

- بر اساس ارزیابی ها، به علت ویروسی بودن اغلب بیماری های دستگاه تنفسی مانند سرماخوردگی به ویژه در کودکان، استفاده از داروهای آنتی بیوتیک در این بیماری ها هیچ سودی برای بیمار ندارد و باعث مقاوم تر شدن میکروب ها به دارو می شود.

- میانگین مصرف آنتی بیوتیک در کشور در مقایسه با میانگین آن در کشورهای اروپایی بیش از حد نیاز است (حدود ۳ برابر).

هیچ فردی نمی تواند بدون دانش کافی به صورت خودسرانه برای عفونت، دارو تجویز نماید زیرا تشخیص نوع عفونت و تجویز داروی مناسب آن کاری تخصصی است و پزشک بعد از معاینه و گرفتن شرح حال و حتی گاهی با آزمایشات، داروی مناسب را تجویز می نماید. آنتی بیوتیک ها داروهایی هستند که فقط بر روی باکتری ها (نه ویروس) مؤثرند و باید برای هر باکتری آنتی بیوتیک مخصوص آن و آنهم در مدت زمان کافی مصرف شود.

مصرف نامناسب آنتی بیوتیک ها از نظر نوع، مقدار و مدت زمان استفاده می تواند برای بدن مخاطراتی داشته باشد که بوسیله آنها در زیر آمده است.

- مصرف بعضی از آنتی بیوتیک ها با تغییراتی در روده بزرگ موجب رشد بیش از حد بعضی باکتری های بیماریزا می شوند. از بین رفتن فلور طبیعی روده می تواند با ایجاد اسهال منجر به دفع الکترولیت های بدن شده و همچنین می تواند به دلیل اختلال دریافت ویتامین K که توسط میکروب های موجود در روده ساخته می شود، منجر به اختلال در انعقاد خون شود.

